

زنان زندانی در انتظار پایان این مساوات مخوف

انتشار نامه "زهرار رهنورد" همسر "میرحسین موسوی" که در آن بر آزادی زندانیان سیاسی به ویژه زنان زندانی تأکید شده بازتاب فراوانی در رسانه های حامی جنبش سبز داشته است. رهنورد در نامه خود با نگر برخی مطالبات تاریخی شهروندان ایرانی مانند "آزادی، دموکراسی، قانونگرایی، عدالت و مساوات و رفاه و برابری حقوق زن و مرد، و احقاق حقیقت فراموش شده زنان" از اینکه اکنون مساوات میان زن و مرد به صورت مساوات در خشونت علیه آنان درآمده ابراز تنفر کرده و این مساوات را مساوات مخوف نامیده است. او به مقام های حکومت توصیه کرده که به یمن و مبارکی بیست و دوم بهمن، تاریخ پیروزی انقلاب اسلامی، همه زندانیان سیاسی را آزاد کنند و این اقدام را با آزادی زنان زندانی کلید بزنند. در این حال جمعی از زنانی که شوهر یا فرزندان خود را در جریان اعتراض های پس از انتخابات ریاست جمهوری از دست داده اند نیز طی نامه ای خواهان «لغو حکم اعدام برای بازداشت شدگان»، «آزادی زندانیان عقیدتی» و «محاکمه آمران و عاملان کشتار فرزندانشان» شده اند.

مشاهدات دردناک اوین

علی رغم تمام تلاش هایی که برای ثبت اسامی زنان زندانی توسط نهادهای حقوق بشری انجام شده هنوز مشخص نیست که چه تعداد از زنان به دلیل فعالیت‌هایشان پس از انتخابات ریاست جمهوری بازداشت شده اند. بر مبنای مشاهدات زنانی که به تازگی از زندان اوین بیرون آمده اند از دحام زندانیان زن به حدی است که در سلول های انفرادی بند امینتی 209 بین 3 تا 4 زندانی نگهداری می شوند. بر مبنای همین مشاهدات زیرزمین بند 209 نیز برای نگهداری زنان در نظر گرفته شده است. یکی از این زندانیان تازه آزاد شده به جرس می گوید که امکان دسترسی زندانیان به بدیهی ترین حقوق مانند حق هواخوری، دسترسی به روزنامه و تلویزیون از آنها سلب می شود و بازجویان و زندانبانان با کوچکترین بهانه ای زندانیان را به وسیله نگهداری در سلول های انفرادی مجازات می کنند. در این حال بر اساس گزارشها، تعداد زیادی از کنشگران زن در شهرستانها نیز طی هفته های اخیر روانه بازداشت گاه ها شده اند که برخورد بازجویان و زندانبانان با آنها به مراتب اسفناک تر از برخوردهای جاری در زندان اوین است.

زنان بازداشتی نمایندگان طیف های متنوعی از فعالیت های اجتماعی و سیاسی هستند. تنوعی که رهنورد نیز در نامه خود به آن اشاره کرده و آنها را به صورت "دانشجویان گمنام در بند، زنان روزنامه نگار در بند، زنان وکیل و طرفداران حقوق بشر در بند، زنان مساوات طلب و طرفداران حقوق مساوی زنان و زنان طرفدار حقوق کودکان" دسته بندی کرده است.

نوشتن شربت مجازات

بر مبنای گزارشهای موجود در حال حاضر "شیوا نظرآهاری" و پریسا کاکایی" به دلیل عضویت در کمیته گزارشگران حقوق بشر، "بدرالسادات مفیدی" و "نوشین جعفری" به دلیل فعالیت های روزنامه نگاری، "بهاره هدایت" به دلیل عضویت در دفتر تحکیم وحدت، "آذرمنصوری" به دلیل عضویت در جبهه مشارکت، "فروغ میرزایی" به دلیل فعالیت های حقوقی، "زهره تداکبانی" و "لیلی فرهاد پور" به دلیل فعالیت های صلح طلبانه، "آتیة یوسفی" به دلیل عضویت در کمپین یک میلیون امضا، "مریم ضیاء" به دلیل فعالیت در زمینه حقوق کودک و سارا و لیلیا توسلی نیز به دلیل نسبت فرزندی با دکتر "محمد توسلی" عضو نهضت آزادی در بازداشت به سر می برند. به این لیست باید نام زنانی دیگر را نیز اضافه کرد که به گفته رهنورد "در قلمروهای متفاوت مطالبات خود را بیان داشته اند و شربت مجازات را نوشیده اند."

شرح دردناکی که رهنورد از فشار بر فعالان سیاسی-اجتماعی طی ماه های پس از انتخابات بیان کرده گویای همان اصل مساوت زنان و مردان در مواجهه با خشونت حکومت است. او در نامه خود نوشته " هنگامیکه زنان و مردان مطالبات خود را بیان کردند ... به طور مساوی، زنان و مردان دستگیر شدند، زندان شدند، بازجویی شدند، و در سلولهای انفرادی و نمودر پوسیدند ... یا در کهریزکهای متنوع به شهادت رسیدند" و یا در " عاشورا، زیر ماشین له شدند، یا به تیر کین گلوله به شهادت رسیدند." به بیان صریح او باید این نکته را نیز اضافه کرد که برخی از زنان زندانی به طور متمادی شاهد تبعیض های مضاعف در بازداشتگاه ها علیه خود بوده اند. طبق گزارشها بازجویان در پرونده " هنگامه شهیدی"، "فریبا پژوه" و " روشنگر سیاسی" فشارهای فراوانی را برای وادار کردن آنان به اعترافهای غیر اخلاقی علیه خود ترتیب داده بودند. فشارها علیه این زندانیان به حدی بود که خانم شهیدی تصمیم به اعتصاب غذا گرفت و خانم پژوه نیز مبتلا به افسردگی شد. بازجویان از پژوه خواسته بودند که بین اتهام جاسوسی برای بیگانگان با داشتن روابط نامشروع یکی را انتخاب کند. خوشبختانه هر سه این متهمان اکنون از زندان بیرون آمده اند و در میان آنان سرنوشت پرونده روشنگر سیاسی عضو حزب کارگزاران سازندگی از همه تامل برانگیز تر است که علیرغم تحمل ماه ها زندان انفرادی سرانجام توسط دادگاه تبرئه شد.

یکصدا برای دموکراسی

مطالبات اجتماعی سیاسی فراگیری که پس از انتخابات ریاست جمهوری در قالب جنبش سبز پدید آمده مطالبات خاص جنبش زنان را نیز در دل خود جای داده است. حضور پررنگ زنان و دختران جوان در تجمع های اعتراضی و بی پروایی و جسارت آنان برای مواجهه با نیروهای امنیتی بیش از هر چیز محصول تبعیض مضاعفی است که آنان طی سالهای متمادی حس کرده اند. کوشش آنها برای تغییر قوانین تبعیض آمیز و فرهنگ زن ستیزانه کوشش تازه ای نیست اما سیر تحولات سیاسی به گونه ای پیش رفته که به گفته رهنورد "امروز - باز هم مثل سی سال پیش - بازخوانی مسائل زنان جز در چارچوب مطالبات اساسی و سیاسی مردم ایران بسیار دشوار است."

از این دیدگاه سازمان یابی افراد و تشکل های زنان در دل جنبش فراگیر سبز نمی تواند نشانه ای از بی توجهی آنان به مسایل خاص جنسیتی باشد چنان که رهنورد نیز در تشریح فعالیت های کنونی زنان این نکته را گوشزد می کند که " اگر مباحثی چون دیه مساوی زن و مرد، حضانت مادران، حذف تعدد زوجات، لزوم وزارت و مدیریت و اشتغالهای زنان را در اولویت قرار نمی-دهیم، به دلیل آرمانهای بلندی است که مغفول مانده و فعلا از حذف آزادیهای سیاسی و دموکراسی و قانونگرایی سخن میگوییم."

بر اساس قاعده هم افزایی نیروها اشتراک نظر طیف های مختلف جنبش زنان بر سر آرمان دموکراسی، آزادی های سیاسی و قانونگرایی می تواند راه رسیدن به این آرمان ها را هموارتر سازد و روزی را نوید دهد که مساوات زن و مرد نه مساوات مخوف و برابری در مواجهه با خشونت که مساوات در حقوق شهروندی و برابری در قانون باشد.